

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๑๒๐ หมู่ ๓ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ - ๗
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๓๖ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อสถานการณ์ทาง
การเมือง

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ด้วยสิทธิมนุษยชนเป็นหลักการซึ่งนานาประเทศต่างให้การคุ้มครองรับรองว่า
สำคัญยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ที่จะดำรงตนด้วยความปลอดภัย อิสรภาพ ความยุติธรรม
และสันติภาพ และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ยังได้ยืนยันโดยปรารภไว้ว่า เป็นการจำเป็น
ที่สิทธิมนุษยชนควรได้รับความคุ้มครองโดยหลักนิติรัฐและหลักนิติธรรม

นายกรัฐมนตรี ได้ปาฐกถาต่อที่ประชุมคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ
ครั้งที่ ๒๔ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖ ณ กรุงเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ซึ่งมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อ
การคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน สรุปความตอนหนึ่งได้ว่า สิทธิมนุษยชนเป็นหัวใจของ
ประชาธิปไตย เราไม่สามารถและต้องไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่ขัดต่อหลักประชาธิปไตย และ
ต้องสนับสนุนคุณค่าประชาธิปไตยด้วยการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
ทั้งประชาธิปไตยยังไม่ใช่เพียงเสียงข้างมาก แต่เป็นการใช้อำนาจในวิถีทางที่เคารพต่อเสียงส่วน
น้อยด้วย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
มีความห่วงใยอย่างยิ่งต่อสถานการณ์ทางการเมืองภายในราชอาณาจักรไทย ณ ปัจจุบัน ที่อยู่ใน
สถานะที่ละเอียดอ่อน ประชาชนอันเป็นองคาพยพที่สำคัญยิ่งของรัษฎังมีความสุมเสี่ยงอย่างยิ่งต่อ
การถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะนับแต่ได้มีความขัดแย้งทางการเมือง การแบ่งฝักแบ่งฝ่าย
อย่างรุนแรง และการละเมิดต่อกฎหมายอันเป็นส่วนหนึ่งของหลักนิติรัฐซึ่งสำคัญยิ่งในการคุ้มครอง
สิทธิมนุษยชน รวมทั้งการโต้แย้งในการตรากฎหมาย และเนื้อหาแห่งร่างพระราชบัญญัตินิรโทษ-
กรรม พ.ศ. ในกระบวนการนิติบัญญัติของรัษฎา เนื่องด้วยมีทั้งกระแสสนับสนุนและคัดค้าน
ของประชาชนในสังคม และมีแนวโน้มจะเกิดความรุนแรง สุมเสี่ยงที่จะกระทบต่อความมั่นคง
การดำรงอยู่ของหลักนิติรัฐ หลักนิติธรรม หลักธรรมาภิบาล อันเป็นสาระสำคัญยิ่งในการดำรงไว้ซึ่ง
หลักสิทธิมนุษยชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย เช่น การลบหล้างความผิดร้ายแรงซึ่งได้
กระทำโดยเจตนาล่วงละเมิดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย อาจนำไปสู่การเป็นเยี่ยงอย่างให้มีการ
ละเมิดต่อหลักสิทธิมนุษยชนซ้ำอีกในอนาคต

/ คณะกรรมการ...

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อ
นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ดังนี้

๑) การพิจารณาร่างกฎหมายต่างๆ ที่อยู่ในขั้นตอนของรัฐสภา จะต้องยึดถือหลัก
นิติรัฐ หลักนิติธรรม หลักธรรมาภิบาล และหลักสิทธิมนุษยชนที่เป็นสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง
(International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) และที่ปรากฏในหลักการ
เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยการต่อต้านการไม่ต้องรับผิดชอบของผู้ทำผิด (Set of
Principles for the Protection and Promotion of Human Rights Through Action to
Combat Impunity --- สหประชาชาติรับรองเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๕) ดังนั้น การตรากฎหมาย
ที่มีความละเอียดอ่อนสมควรมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อการมีส่วนร่วม
ของทุกฝ่าย

๒) ควรเร่งรับพิจารณาถึงสวัสดิภาพของประชาชนที่มีใช้ผู้นำทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็น
มีความเห็นทางการเมืองไปในทิศทางใด แต่ได้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิใน
กระบวนการยุติธรรมขั้นพื้นฐาน อันได้แก่ การถูกจับกุม การถูกกักขัง การอนุญาตให้ปล่อยตัว
ชั่วคราวหรือการถูกจำคุกด้วยเหตุที่มีความเห็นแตกต่างทางการเมือง เพื่อให้เกิดผลเห็นเป็น
รูปธรรมโดยเร็ว

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องเหล่านี้
จึงเห็นสมควรเสนอเจตจำนงมายังท่านเพื่อร่วมกันยึดมั่นในหลักนิติรัฐ หลักนิติธรรม หลักธรรมาภิบาล
หลักสิทธิมนุษยชน และหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุข ที่สำคัญอย่างยิ่งจะต้องไม่ใช่ความรุนแรงกับประชาชนในการแก้ไขปัญหา

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ณ ๓๓/๓/๖๓

(ศาสตราจารย์อมรา พงศาพิชญ์)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๙๙

โทรสาร. ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๖๓

ด่วนที่สุด

ที่ สม ๐๐๐๑/๕

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๑๒๐ หมู่ ๓ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ - ๗
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๓๖ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อสถานการณ์ทาง
การเมือง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยสิทธิมนุษยชนเป็นหลักการซึ่งนานาประเทศต่างให้การคุ้มครองรับรองว่า
สำคัญยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ที่จะดำรงตนด้วยความปลอดภัย อิสระภาพ ความยุติธรรม
และสันติภาพ และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ยังได้ยืนยันโดยปรารภไว้ว่า เป็นการจำเป็น
ที่สิทธิมนุษยชนควรได้รับความคุ้มครองโดยหลักนิติรัฐและหลักนิติธรรม

นายกรัฐมนตรี ได้ปาฐกถาต่อที่ประชุมคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ
ครั้งที่ ๒๔ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖ ณ กรุงเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ซึ่งมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อ
การคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน สรุปความตอนหนึ่งได้ว่า สิทธิมนุษยชนเป็นหัวใจของ
ประชาธิปไตย เราไม่สามารถและต้องไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่ขัดต่อหลักประชาธิปไตย และ
ต้องสนับสนุนคุณค่าประชาธิปไตยด้วยการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
ทั้งประชาธิปไตยยังไม่ใช่เพียงเสียงข้างมาก แต่เป็นการใช้อำนาจในวิถีทางที่เคารพต่อเสียงส่วน
น้อยด้วย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
มีความห่วงใยอย่างยิ่งต่อสถานการณ์ทางการเมืองภายในราชอาณาจักรไทย ณ ปัจจุบัน ที่อยู่ใน
สถานะที่ละเอียดอ่อน ประชาชนอันเป็นองคาพยพที่สำคัญยิ่งของรัษฎยังมีคามสุมเสี่ยงอย่างยิ่งต่อ
การถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะนับแต่ได้มีความขัดแย้งทางการเมือง การแบ่งฝักแบ่งฝ่าย
อย่างรุนแรง และการละเมิดต่อกฎหมายอันเป็นส่วนหนึ่งของหลักนิติรัฐซึ่งสำคัญยิ่งในการคุ้มครอง
สิทธิมนุษยชน รวมทั้งการโต้แย้งในการตรากฎหมาย และเนื้อหาแห่งร่างพระราชบัญญัตินิรโทษ-
กรรม พ.ศ. ในกระบวนการนิติบัญญัติของรัษฎภา เนื่องด้วยมีทั้งกระแสนับสนุนและคัดค้าน
ของประชาชนในสังคม และมีแนวโน้มจะเกิดความรุนแรง สุมเสี่ยงที่จะกระทบต่อความมั่นคง
การดำรงอยู่ของหลักนิติรัฐ หลักนิติธรรม หลักธรรมาภิบาล อันเป็นสาระสำคัญยิ่งในการดำรงไว้ซึ่ง
หลักสิทธิมนุษยชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย เช่น การลบหล้างความผิดร้ายแรงซึ่งได้
กระทำโดยเจตนาล่วงละเมิดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย อาจนำไปสู่การเป็นเยี่ยงอย่างให้มีการ
ละเมิดต่อหลักสิทธิมนุษยชนซ้ำอีกในอนาคต

/ คณะกรรมการ...

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อ
นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ดังนี้

๑) การพิจารณาร่างกฎหมายต่างๆ ที่อยู่ในขั้นตอนของรัฐสภา จะต้องยึดถือหลัก
นิติรัฐ หลักนิติธรรม หลักธรรมาภิบาล และหลักสิทธิมนุษยชนที่เป็นสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง
(International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) และที่ปรากฏในหลักการ
เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยการต่อต้านการไม่ต้องรับผิดชอบของผู้ทำผิด (Set of
Principles for the Protection and Promotion of Human Rights Through Action to
Combat Impunity --- สหประชาชาติรับรองเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๕) ดังนั้น การตรากฎหมาย
ที่มีความละเอียดอ่อนสมควรมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อการมีส่วนร่วม
ของทุกฝ่าย

๒) ควรเร่งรับพิจารณาถึงสวัสดิภาพของประชาชนที่มีผู้นำทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็น
มีความเห็นทางการเมืองไปในทิศทางใด แต่ได้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิใน
กระบวนการยุติธรรมขั้นพื้นฐาน อันได้แก่ การถูกจับกุม การถูกกักขัง การอนุญาตให้ปล่อยตัว
ชั่วคราวหรือการถูกจำคุกด้วยเหตุที่มีความเห็นแตกต่างทางการเมือง เพื่อให้เกิดผลเห็นเป็น
รูปธรรมโดยเร็ว

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องเหล่านี้
จึงเห็นสมควรเสนอเจตจำนงมายังท่านเพื่อร่วมกันยึดมั่นในหลักนิติรัฐ หลักนิติธรรม หลักธรรมาภิบาล
หลักสิทธิมนุษยชน และหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุข ที่สำคัญอย่างยิ่งจะต้องไม่ใช้ความรุนแรงกับประชาชนในการแก้ไขปัญหา

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ณ น ทน/ทป

(ศาสตราจารย์อมรา พงศาพิชญ์)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๙๙

โทรสาร. ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๖๓

ด่วนที่สุด
ที่ สม ๐๐๐๑/๕๗

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๑๒๐ หมู่ ๓ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ - ๗
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๓๖ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อสถานการณ์ทาง
การเมือง

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยสิทธิมนุษยชนเป็นหลักการซึ่งนานาประเทศต่างให้การคุ้มครองรับรองว่า
สำคัญยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ที่จะดำรงตนด้วยความปลอดภัย อิสระภาพ ความยุติธรรม
และสันติภาพ และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ยังได้ยืนยันโดยปรารภไว้ว่า เป็นการจำเป็น
ที่สิทธิมนุษยชนควรได้รับความคุ้มครองโดยหลักนิติรัฐและหลักนิติธรรม

นายกรัฐมนตรี ได้ปาฐกถาต่อที่ประชุมคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ
ครั้งที่ ๒๔ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖ ณ กรุงเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ซึ่งมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อ
การคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน สรุปความตอนหนึ่งได้ว่า สิทธิมนุษยชนเป็นหัวใจของ
ประชาธิปไตย เราไม่สามารถและต้องไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่ขัดต่อหลักประชาธิปไตย และ
ต้องสนับสนุนคุณค่าประชาธิปไตยด้วยการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
ทั้งประชาธิปไตยยังไม่ใช่เพียงเสียงข้างมาก แต่เป็นการใช้อำนาจในวิถีทางที่เคารพต่อเสียงส่วน
น้อยด้วย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
มีความห่วงใยอย่างยิ่งต่อสถานการณ์ทางการเมืองภายในราชอาณาจักรไทย ณ ปัจจุบัน ที่อยู่ใน
สภาวะที่ละเอียดอ่อน ประชาชนอันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของรัษฎังมีความสุมเสี่ยงอย่างยิ่งต่อ
การถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะนับแต่ได้มีความขัดแย้งทางการเมือง การแบ่งฝักแบ่งฝ่าย
อย่างรุนแรง และการละเมิดต่อกฎหมายอันเป็นส่วนหนึ่งของหลักนิติรัฐซึ่งสำคัญยิ่งในการคุ้มครอง
สิทธิมนุษยชน รวมทั้งการโต้แย้งในการตรากฎหมาย และเนื้อหาแห่งร่างพระราชบัญญัตินิรโทษ-
กรรม พ.ศ. ในกระบวนการนิติบัญญัติของรัษฎา เนื่องด้วยมีทั้งกระแสสนับสนุนและคัดค้าน
ของประชาชนในสังคม และมีแนวโน้มจะเกิดความรุนแรง สุมเสี่ยงที่จะกระทบต่อความมั่นคง
การดำรงอยู่ของหลักนิติรัฐ หลักนิติธรรม หลักธรรมาภิบาล อันเป็นสาระสำคัญยิ่งในการดำรงไว้ซึ่ง
หลักสิทธิมนุษยชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย เช่น การลบหล้างความผิดร้ายแรงซึ่งได้
กระทำโดยเจตนาล่วงละเมิดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย อาจนำไปสู่การเป็นเยี่ยงอย่างให้มีการ
ละเมิดต่อหลักสิทธิมนุษยชนซ้ำอีกในอนาคต

/ คณะกรรมการ...

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อ
นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ดังนี้

๑) การพิจารณาร่างกฎหมายต่างๆ ที่อยู่ในขั้นตอนของรัฐสภา จะต้องยึดถือหลัก
นิติรัฐ หลักนิติธรรม หลักธรรมาภิบาล และหลักสิทธิมนุษยชนที่เป็นสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง
(International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) และที่ปรากฏในหลักการ
เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยการต่อต้านการไม่ต้องรับผิดชอบของผู้ทำผิด (Set of
Principles for the Protection and Promotion of Human Rights Through Action to
Combat Impunity --- สหประชาชาติรับรองเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๕) ดังนั้น การตรากฎหมาย
ที่มีความละเอียดอ่อนสมควรมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อการมีส่วนร่วม
ของทุกฝ่าย

๒) ควรเร่งรับพิจารณาถึงสวัสดิภาพของประชาชนที่มีใช้ผู้นำทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็น
มีความเห็นทางการเมืองไปในทิศทางใด แต่ได้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิใน
กระบวนการยุติธรรมขั้นพื้นฐาน อันได้แก่ การถูกจับกุม การถูกกักขัง การอนุญาตให้ปล่อยตัว
ชั่วคราวหรือการถูกจำคุกด้วยเหตุที่มีความเห็นแตกต่างทางการเมือง เพื่อให้เกิดผลเห็นเป็น
รูปธรรมโดยเร็ว

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องเหล่านี้
จึงเห็นสมควรเสนอเจตจำนงมายังท่านเพื่อร่วมกันยึดมั่นในหลักนิติรัฐ หลักนิติธรรม หลักธรรมาภิบาล
หลักสิทธิมนุษยชน และหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุข ที่สำคัญอย่างยิ่งจะต้องไม่ใช้ความรุนแรงกับประชาชนในการแก้ไขปัญหา

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ณ น ทน/ทป

(ศาสตราจารย์อมรา พงศาพิชญ์)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๙๙

โทรสาร. ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๖๓